
Vergaderjaar 1986–1987 Nr. 154c

19557

Berekening van rente inzake belastingen en premies volksverzekeringen

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 31 maart 1987

Tijdens de openbare behandeling van wetsvoorstel 19 557 op 24 maart 1987 heeft de heer Christiaanse mij gevraagd nader in te gaan op de kwestie van de in het voorstel voorziene overgangsregeling voor de berekening van rente inzake aanslagen over het jaar 1985. Overeenkomstig mijn toezegging doe ik hierbij mijn schriftelijke reactie daarop toekomen.

De Staatssecretaris van Financiën,
H. E. Koning

Naar aanleiding van de opmerkingen van de heer Christiaanse inzake de overgangsmaatregel voor de berekening van rente inzake aanslagen over 1985 die na 1 april 1987 worden opgelegd, merk ik op dat hier twee zaken moeten worden onderscheiden.

In de eerste plaats is er het terecht door de heer Christiaanse geconstateerde feit dat bij aanslagen over 1985 die na 1 april 1987 worden opgelegd, de renteberekening een rol speelt indien en voor zover bij de aanslagregeling een correctie op de aangifte is aangebracht.

In de tweede plaats wijs ik op de werking van de overgangsmaatregel ingevolge artikel XI van het wetsvoorstel, op grond waarvan bij aanslagen over de jaren 1985, 1986 en 1987 rente wordt berekend niet over alle correcties, maar alleen over die welke van invloed zijn op het belastbare inkomen: correcties in de sfeer van onder andere de tariefgroepindeling, de oudedagsreserve en de WIR spelen in die jaren dus geen rol.

Uit de opmerkingen van de heer Christiaanse heb ik begrepen dat de moeite die hij met één en ander heeft niet de overgangsregeling zelf betreft, maar het feit dat inzake een aanslag over het jaar 1985, die na 1 april 1987 wordt vastgesteld, vanaf die datum rente wordt berekend over correcties, zonder dat de belastingplichtige, zo merkte de heer Christiaanse op, bij het doen van aangifte over 1985 op de hoogte was van het feit dat vanaf 1 april 1987 rente geheven zou gaan worden over eventuele correcties.

Dit punt is ook door de heer Zoon aangesneden in het voorlopig verslag (zie de laatste alinea op blz. 3 van stuk nr. 154) en ook in zijn interventie in eerste termijn bij de openbare behandeling op dinsdag 24 maart 1987. Aangezien ik in kon stemmen met hetgeen bij die openbare behandeling door de heer Zoon is opgemerkt, ben ik er toen niet verder op ingegaan. Hij sprak over de veronderstelling dat er belastingplichtigen zullen zijn, die als zij bij het doen van hun aangifte hadden geweten dat er over aanslagen vanaf 1985 rente zou kunnen worden berekend, destijds een meer met de werkelijkheid overeenkomende aangifte zouden hebben gedaan.

De heer Zoon zei voorts, en ik citeer, «Zo gezien, zouden wij ons kunnen afvragen, of er geen sprake is van terugwerkende kracht ten nadele van een aantal belastingplichtigen. Mocht dit al zo zijn, dan zou er naar onze mening geen reden zijn om daar bezwaar tegen te maken, omdat de terugwerkende kracht in nadelige zin die belastingplichtigen treft, die een te lage aangifte hebben gedaan en aldus de fiscus hebben benadeeld. Dit rentenadeel is afgewenteld op alle belastingplichtigen, dus ook op degenen die wél aan hun verplichtingen hebben voldaan». De heer Christiaanse heeft er echter op gewezen dat het psychologisch klimaat tussen belastingplichtigen en fiscus door deze «terugwerkende kracht» van de renteberekening niet bepaald gunstig wordt beïnvloed. Ik ben daar minder beducht voor. Ik ben namelijk van mening dat een belastingplichtige die zo zorgvuldig mogelijk zijn aangifte invult, maar desondanks tegen een correctie «oploopt» en met renteheffing wordt geconfronteerd, voor die renteheffing toch begrip zal kunnen opbrengen. Wanneer hij zich namelijk vergelijkt met een belastingplichtige die een zelfde belastbaar inkomen heeft, maar ten aanzien van wie de definitieve aanslag – met een zelfde correctie – binnen het drempeltijdvak van 15 maanden is vastgesteld, zal hij constateren dat hij objectief een rentevoordeel heeft genoten over het te betalen bedrag aan belasting gedurende de periode vóór de vaststelling van de aanslag. Hij zal het dan ook moeten kunnen billijken dat dit voordeel voor een deel – namelijk alleen het voordeel over de periode vanaf het einde van het drempeltijdvak tot aan de vaststelling van de aanslag – wordt teruggenomen. Daarbij zij nogmaals benadrukt dat het bij die renteheffing gaat om het wegnemen van een objectief genoten rentevoordeel en niet om het opleggen van een straf c.q. boete.